

The page is decorated with several stylized flowers of varying sizes and colors. Most are light grey outlines, but one flower on the right side of the title is highlighted with a yellow outline. The flowers are scattered across the page, with a higher concentration around the title.

Møteplanlegger for småspeidere

© Eli-Brit Y. Holen

23.05.2015

Oppstartsmøte

3-1

Da er endelig sommerferien over og vi kan ta fatt på nye oppgaver i speideren og kanskje flokken har fått noen medlemmer etter sommeren. Vi begynner derfor det første møtet rolig med å bli kjent med nye speidere (og foreldre) og å friske opp gammel kunnskap.

Fast åpning av møtet: Møtet åpnes ved at av kullene får oppgaven med å rulle ut flagget og resten av flokken stiller seg i hestesko. Syng første vers av flaggsangen mens flagget rulles ut (ca 5 min).

Lek: Start møtet med en bli kjent lek så alle blir presentert. Hvis alle allerede kjenner hverandre kan dere leke en samarbeidslek (ca 10 min).

Aktivitet: Del så flokken inn i kull (de nye speiderne fordeles på eksisterende kull) og send de ut på en natursti i området. Om det er behov sendes det med en foreldre/leder med hvert kull (ca 30 min).

Etter hvert som kullene kommer tilbake settes de til å spikke seg pølsepinner til pinnebrød. Mens de spiser pinnebrød går dere igjennom fasiten på oppgavene. Når alle har spist opp pinnebrødene sine ryddes det opp. (ca 20 min)

Lek: Del flokken inn i 2 og ta en omgang med «Hysj, ka sa ho» (ca 5 min).

Lek så "klem et tre"

Fast avslutning: Møtet avsluttes ved at det samme kullet som stod for åpningen. Alle stiller seg i hestesko og synger siste vers av flaggsangen mens flagget rulles inn. Så stiller alle seg opp i sirkel mens speidersangen synges. Leder avslutter med «speidere rett, vær beredt» og speiderne svarer med speiderhilsen og «Alltid beredt»

Pinnebrøddeig

500 g mel (bruk gjerne litt grovt mel) 2 ts bakepulver 5 ss sukker 1 ts salt 1 dl matolje ca 2 dl lunket vann

Bland det tørre. Spe med vann og olje til deigen har plastelinakonsistens. Form en klump deig til en pølse og tvinn denne rundt en pinne. Stek brødet over glørne til det er gjennomstekt og slipper pinnen. Husk å vri sakte på pinnen mens du steker brødet! Du kan tvinne deigen rundt en pølse på spidd og lage «pølse i slåbrokk», fyller pinnebrødet med syltetøy eller bruke smakstilsetninger som for eksempel kanel eller revet ost i deigen.

Det beste spiddet lager du av en grein av frisk tre. Spikk av barken på den øverste delen hvor maten skal sitte

Programelementer:

F: 4,8

V: 1,9

S:

K:

L:

Merker:

Notater:

Ha med kniver, natursti, plaster, pinnebrøddeig





Forberedelser: en leder må sette opp naturstien på forhånd, samt tenne bålet. Kapp ned pinner til pinnebrød, men speiderne spikker de til selv (NB gjenbruk).

Deig til pinnebrød kan lages på forhånd.



Termin 3



- 1 - Oppstartsmøte
 - 2 - Knuter
 - 3 - Lek
 - 4 - Hvem er jeg, konflikthåndtering
 - 5 - Sitteunderlag og speiderveske
 - 6 - Lussekatter
 - 7 - Hjertesak
 - 8 - Godteri
 - 9 - Måneskinnstur
- 
- 
- 
- 



Oppstartsmøte

3-1

Bli kjent leker

Dyrelyder

Gi speiderne hvert sitt dyr de skal være. Velg et nytt dyr for hver femte–sjette speider. Så får alle bind for øynene. Nå skal de forskjellige dyrene finne hverandre ved å lage lyden til det dyret de er.

Den gruppen som først har funnet hverandre og har stilt seg opp på linje alfabetisk etter fornavnet, har vunnet.

Still dere på rekke uten å snakke

Når lederen sier «klar», skal deltagerne i gruppa stille seg på rekke etter hvem som er eldst. Det er ikke lov å snakke underveis. Variasjon: I stedet for alder kan man stille seg på rekke etter postnummer, første bokstav i etternavnet, øyenfarge (fra lys til mørk) eller høyde.

Huske navnene

Alle stiller seg i en ring. Lederen begynner med å si sitt navn. Den som står til høyre skal så si lederens navn og så sitt eget navn. Person 3 skal så si lederens navn, person 1 + sitt eget navn. Og så fortsetter det. Variasjon: Hver person lager i tillegg et dyrenavn med samme forbokstav som sitt egen navn. Eli Elefant, Kari Kråke. I tillegg skal de lage en bevegelse til dyret.

Samarbeidsleker

Mangebeinsløp

Del speiderne inn i 2 eller flere kull. La de stille seg opp på en linje og bind sammen beina slik at speiderne blir en lang rekke. (Pers høyre fot mot Karis venstre fot osv). La så kullene konkurrere om å komme seg rundt en bane.

Frakte vann

Patruljene stilles opp i rekker. I den ene enden står en kanne med vann, i den andre en tom kanne. Vannet skal fraktes med kopp fra den ene til den andre ved at Per heller vannet sitt over i Kari sin kopp. Vinnerlaget er det laget som har flyttet vannet først. Et merke på den tomme kannen bør vise hvor mye vann man trenger for å vinne.

Hysj, ka sa ho!

Det deles opp i to grupper med hver sin leder. Lederen er forsanger på sin gruppe. Gruppene roper vekselvis i en slags konkurranse hvor man roper høyere og høyere. Det hele startes med hvissing. Hvis lederen for en gruppe vil gi seg, begynner denne å hviske igjen.

Hysj, ka sa ho? (gjentas)

Lase, lase, lase (gjentas)

Eg vil ikkje være heime (gjentas)

Eg vil ikkje vaska opp! (gjentas)

Klem et tre.

Husk å ha god plass, kan lett bli mye "kræsjing" med for liten plass. Pass også på å si fra at "hugginga" skal være symbolsk, og at man ikke skal hugge hardt i hverandre!

En blir valgt ut til å være skurken med øks. Han skal hugge ned trærne (samle hendene som ei "øks", og ta SVAKT på midten av treet han vil hugge).

Trærne springer rundt og veiver med greinene (armene) som i sterk storm. Om et tre blir tatt, kan et annet tre komme bort og klemme det skadde treet, som står "fryst". Det er ikke lov å hugge trær som er midt i en klem!

POST 1

Hvilket dyr har laget dette sporet?



Svaralternativer:

1 - Elg

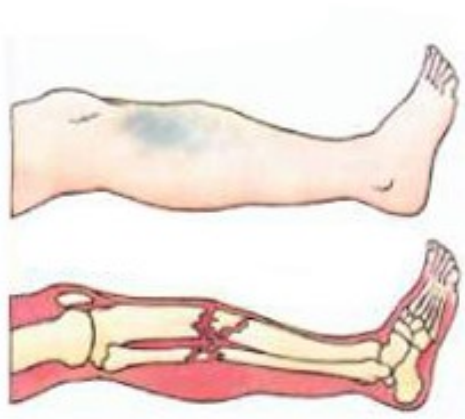
2 - Ku

3 - Hare

POST 2

3-1

En person har skadet seg og skaden ser slik ut. Hva vil du da gjøre?



Svaralternativer:

- 1 - Ikke noe, det går sikkert over
- 2 - Holde beinet i ro og få personen til sykehus
- 3 - Gå videre

POST 3

3-1

Hvem har spist denne konglen?



Svaralternativer:

1 - Bever

2 - Ku

3 - Ekorn

POST 4

3-1

Når startet Lord Baden-Powell speiderbevegelsen i England?



Svaralternativer:

1 - 1907

2 - 2007

3 - 1957

POST 5

3-1

Hvilket tre kommer dette bladet fra?



Svaralternativer:

1 - Gran

2 - Bjørk

3 - Lønn

POST 6

Når du skal kle deg for å være ute i kuldegrader om vinteren,
hvilket plagg er det lurt å ha innerst?



Svaralternativer:

1 - Silke

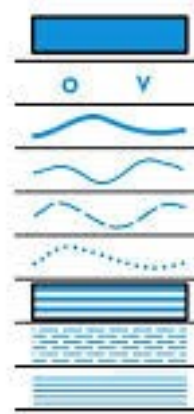
2 - Bomull

3 - Ull/superundertøy

POST 7

3-1

Hva betyr de blå merkene på kartet?



Svaralternativer:

1 - Dyrket mark

2 - Vann

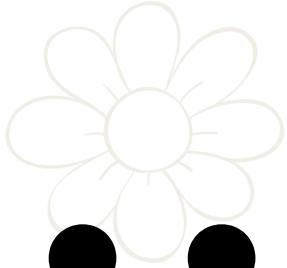
3 - Skog



POST 8

3-1

Hvis • betyr E, ●●● betyr H og ●● betyr I, hva betyr dette?



POST 10

3-1

Hvis en speider roper YOGGI, YOGGI, YOGGI—Hva skal du svare?

Svaralternativer:

- 1 - Hei, hei, hei
- 2 - Opp, ned, opp
- 3 - En, to, tre

Fasit

1

1 - Elg

2

2 - Hold beinet i ro og få personen til sykehus

3

3 - Ekorn

4

1 - 1907

5

2 - Bjørk

6

3 - Ull/superundertøy

7

2 - Vann

8

Hei

9

1 - En speider er en god venn

10

1 - Hei, hei, hei

Knuter

Speiderne har tidligere jobbet med knuter og nå er det på tide å friske opp og fullføre det vi har begynt på. Speiderne skal kunne 4 knuter, båtmansknot, dobbelt halvstikk, flaggstikk og tømmerstikk.

3-2

Fast åpning av møtet: Møtet åpnes ved at av kullene får oppgaven med å rulle ut flagget og resten av flokken stiller seg i hestesko. Syng første vers av flaggsangen mens flagget rulles ut (ca 5 min).

Aktivitet: Gå igjennom alle knutene og bruksområdene. De som mener de kan knutene kan fortsette å øve, men denne gangen bak ryggen eller uten å se.

Når de er ferdige med knutene kan de fortsette med knutetavlen de begynte på tidligere. Alle skal ha hver sin tavle og pass på plass til å sette på flere knuter ettersom de lærer flere.

Lek: Del speiderne inn i kullene og lag en knutestafett med lakrislisser. Pass på at alle får knytt en knute, og er det vanskelig kan de spørre resten av kullet om hjelp. Når konkurransen er ferdig kan de få spise opp lissene (ca 10 min).

Aktivitet: Lag nøkkelringer eller armbånd av makrame.

Aktivitet: Gjør klart til batikkmøtet ved at hver speider får skrive navnet sitt på vesken sin med batikkvoks, og evt. litt pynt.

LEK: Samle hele flokken i en stor ring og lek knutemor.

Fast avslutning: Møtet avsluttes ved at det samme kullet som stod for åpningen. Alle stiller seg i hestesko og synger siste vers av flaggsangen mens flagget rulles inn. Så stiller alle seg opp i sirkel mens speidersangen synges. Leder avslutter med «speidere rett, vær beredt» og speiderne svarer med speiderhilsen og «Alltid beredt»

Tips: om dere er mange kan dere dele opp i stasjoner og bruke ca 20 minutter på hver stasjon.

Programelementer:

F:

V:

S:

K: 5,9

L:

Merker:

Knutemerket

Notater:

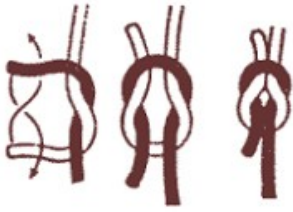
Ha med knutetau, lakrislisser, tau til makrame og nøkkelringer

Fint knutetau og plater til knutetavle

Vesker og batikkvoks

Knuter

Båtmannsknop



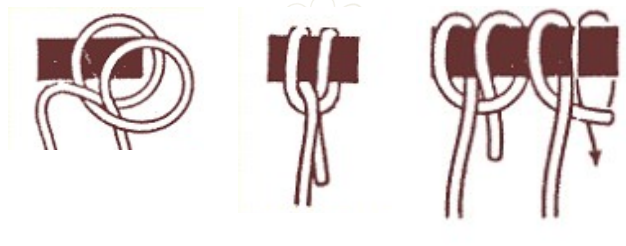
brukes når to like tykke liner eller snører skal bindes sammen. Pass på at tampene kommer til å ligge ved siden av langtauet, ellers blir det kjerringknute.

Båtmannsknopen skal ha tampene på samme side i langtauet. Skal knopen løses opp, tar du fatt i det ene langtauet og tampen på samme tau og trekker dem hver sin vei. Det andre tauet kan så trekkes over tampen på det første. Ikke bruk som om ting skal være sikkert, da denne knuten kan gå opp.

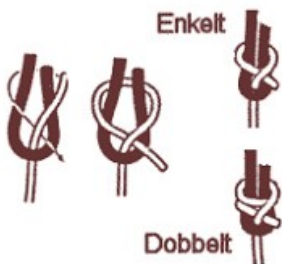
3-2

Dobbelt halvstikk

Brukes til fastgjøre ring av en tamp om en påle. Det kan lages fritt i luften ved å lage to øyne på tauet og så legge dem i kryss over hverandre og deretter tre dem ned på pålen. Men i praksis er det ofte nødvendig å kunne slå dobbelt halvstikk rundt en påle selv om det ikke er anledning til å tre stikket ned over den. Stikket er bare sikkert når det er trekk i langtauet.



Flaggstikk



Brukes til å feste i hop to liner av forskjellig tykkelse, f.eks. ved flaggheising. Flaggstikk slås ved å legge den tykkeste av linene i bukt og stikke den tynne gjennom bukten bakfra, rundt bukten og til sist under den selv. Flaggstikket kan gjøres mer solid ved å slå linen to ganger om bukten. Da blir det dobbelt flaggstikk eller flaggstikk med rundtørm.

Tømmerstikk

Dette er en viktig knute å kunne i forbindelse med pionerarbeid. Den er meget pålitelig så lenge det er trekk i tauet, men den har lett for å løsne når trekket opphører, særlig hvis tauet er stivt. Legg merke til at tampen blir slått i bukt om langtauet.



Knuter

3-2

Knutestafett

Del speiderne inn i kull og lag en konkurranse, knutestafett. Innad i kullet skal de fordele de 4 knutene etter hvem som kan de best, om de er flere enn 4 i kullet kan kanskje noen alle knutene. Hver speider får bare lov til å knyte en knute.

Lederen står noen meter unna og holder lakrislisser i hånda. Lederen roper opp en knute og kullet sender en til å knute. Når speiderne er ferdig tar de med seg knuten tilbake og kan spise denne. Det kullet som er først ferdig får poeng. Så ropes neste knute opp osv. De med flest poeng vinner.

Knutemor

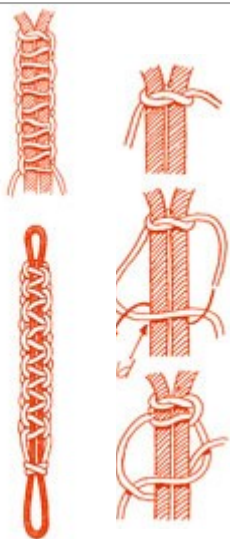
En eller flere knutemor/knutemødre sendes ut på gangen. Resten av gruppen tar hverandre i hendene og danner en ring.

Denne ringen skal nå knyte seg i sammen, dvs. kripe over eller under hverandre – uten å slippe hverandre. Når alle har knytt seg ferdig roper man på «knutemor» som skal løse opp knuten.

Knutemerket

1. Lær fire speiderknuter og vit hva de kan brukes til.
2. Lag knutetavle med minst fire knuter.
3. Vis at du kan kveile opp tau.
4. Bruk én eller flere av knutene på en tur eller i en lek med flokken.

Makrame



Makramé er en gammel teknikk som har vært brukt gjennom årtusener. Allerede i oldtiden ble det utnyttet dekorativt. På slutten av 1800-tallet var makramé på høyeste mote og nå er det blitt mote igjen.

Mål hvor lang tråd du skal ha ved å måle rundt arm, mage osv. Legg til 20 cm. Dette er stammen og angir hvor tykk den blir. I tillegg trengs det 2 knyttetråder til flettingen. Disse må være 3 ganger så lange.

Knutetavle



Lek

På dette møtet skal vi jobbe med lekemerket og alle speiderne skal få erfaring i å lede en lek for de andre.

Fast åpning av møtet: Møtet åpnes ved at av kullene får oppgaven med å rulle ut flagget og resten av flokken stiller seg i hestesko. Syng første vers av flaggsangen mens flagget rulles ut (ca 5 min).

3-3

Lek: Del flokken inn i kull og la de bli enige om 1 lek hver som de skal lede i 5 minutter for alle de andre. Dette skrives ned på et ark og gis til lederen.

Den som står øverst på arket begynner og får 5 minutter på seg til å leke leken fra de er ferdige med instruksjonene.

Flokken samles og lekelederen forteller om hvilken lek de skal leke og reglene for leken. Så kan de leke denne leken i 5 minutter, mens lekelederen passer på at det gjøres riktig. Bruk stoppeklokke for å ta tiden, eller annen klokke med alarm slik at speiderne hører og avslutter. Så er det klart for neste lekeleder (ca 30-40 min).

Aktivitet: Lag et stjernehjul. (Pass på at de tar vare på dette, da de skal bruke det på måneskinnsturen)

Felleslek: Hawk og due.

Fast avslutning: Møtet avsluttes ved at det samme kullet som stod for åpningen. Alle stiller seg i hestesko og synger siste vers av flaggsangen mens flagget rulles inn. Så stiller alle seg opp i sirkel mens speidersangen synges. Leder avslutter med «speidere rett, vær beredt» og speiderne svarer med speiderhilsen og «Alltid beredt»

Lekmerket

1. Delta i en terrenglek.
2. Delta aktivt i en lek du selv leder.
3. Led en lek for en enhet.
4. Delta i minst 5 ulike leker på en tur.

Programelementer:

F: _____
V: 1,5 _____
S: _____
K: 1 _____
L: _____
VB: _____

Merker:

Lekemerket 1-4

Notater:

Ha med stoppeklokke/alarm/timer

Utskrevne stjernehjul på litt tykt papir som speiderne kan klippe ut selv.

Plastark, sakser, splittbinders, lim

Lek

Rødt lys

Det trekkes to streker med ca. 10 meters avstand. En av deltakerne er politi og står ved den ene streken, de andre står ved den andre streken. Når politikonstabelen står med ryggen til, er det grønt lys. Da kan fotgjengerne forsøke å nærme seg politikonstabelen. Når politikonstabelen snur seg, er det rødt lys. Da må fotgjengerne stå helt stille. Dersom politikonstabelen ser noen som beveger seg, må de gå tilbake til utgangspunktet. Poenget er å komme seg helt frem til politikonstabelen uten å gå på "rødt lys". Den som klarer det, blir ny politikonstabel.

3-3

Kongen på haugen

En er "konge". "Kongen" skal dirigere de andre til å gjøre forskjellige bevegelser. Undersåttene skal bare adlyde når "kongen" begynner setningen med "Kongen befaler...", ellers skal de ikke adlyde. Hvis noen adlyder "kongen" når han ikke bruker de riktige ordene, er de ute av leken. De er også ute dersom de ikke adlyder når "kongen" bruker de riktige ordene.

Katt og mus

En er katt, en annen er mus. De andre stiller seg sammen to og to i en ring (bak hverandre eller ved siden av hverandre). Katten jager musa. Musa blir "fri" når den stiller seg bak/ved siden av et par. Da blir den ytterste i paret ny mus og må flykte og finne seg et nytt par å stille seg ved. Blir musa tatt, blir musa katt og motsatt.

Slå på ring

Slå på ring, slå på ring, slå på hvem du vil, slå på kjæresten din om du vil.
Men den du slår den slår du så hardt, så hardt, så hardt, så hardt!

Alle barna står i ring og holder hender, bortsett fra en person. Dette barnet går rundt utenfor ringen, mens alle synger teksten som dere finner over. Mens sangen pågår, slår barnet en av barna som står i ringen vennskapelig på ryggen. Den som slår og den som blir slått løper deretter hver sin vei rundt ringen. Så er det om å gjøre å komme først tilbake til den tomme plassen hvor barnet som ble "slått" stod. Den som kommer først frem, får denne plassen. Den som kommer sist frem må gå bak ringen neste gang dere synger, og dunke en ny i ryggen. Pass på at det ikke blir samme person som blir stående utenfor ringen mange ganger.

Hauk og due

Alle som deltar, foruten en person, samler seg i den ene enden av rommet. Disse er duene. Hauken står midt i rommet. Når han/hun roper "Alle mine duer, kom ut!", skal duene springe fra den ene enden til den andre (endene er gjerne markerte med en strek). De som blir tatt av hauken, skal fra nå av være hauk selv. Dette foregår til alle duene er tatt.

Lek

Stjernehjul

Et stjernehjul (planisfære) er et hjelpemiddel når du skal kjenne igjen stjerner og stjernebilder på himmelen. Stjernehjulet stilles inn etter dato og klokkeslett, og viser hvilke stjerner som er synlige i de ulike himmelretningene.

http://www.naturfag.no/forsok/vis.html?tid=1122808&within_tid=720420

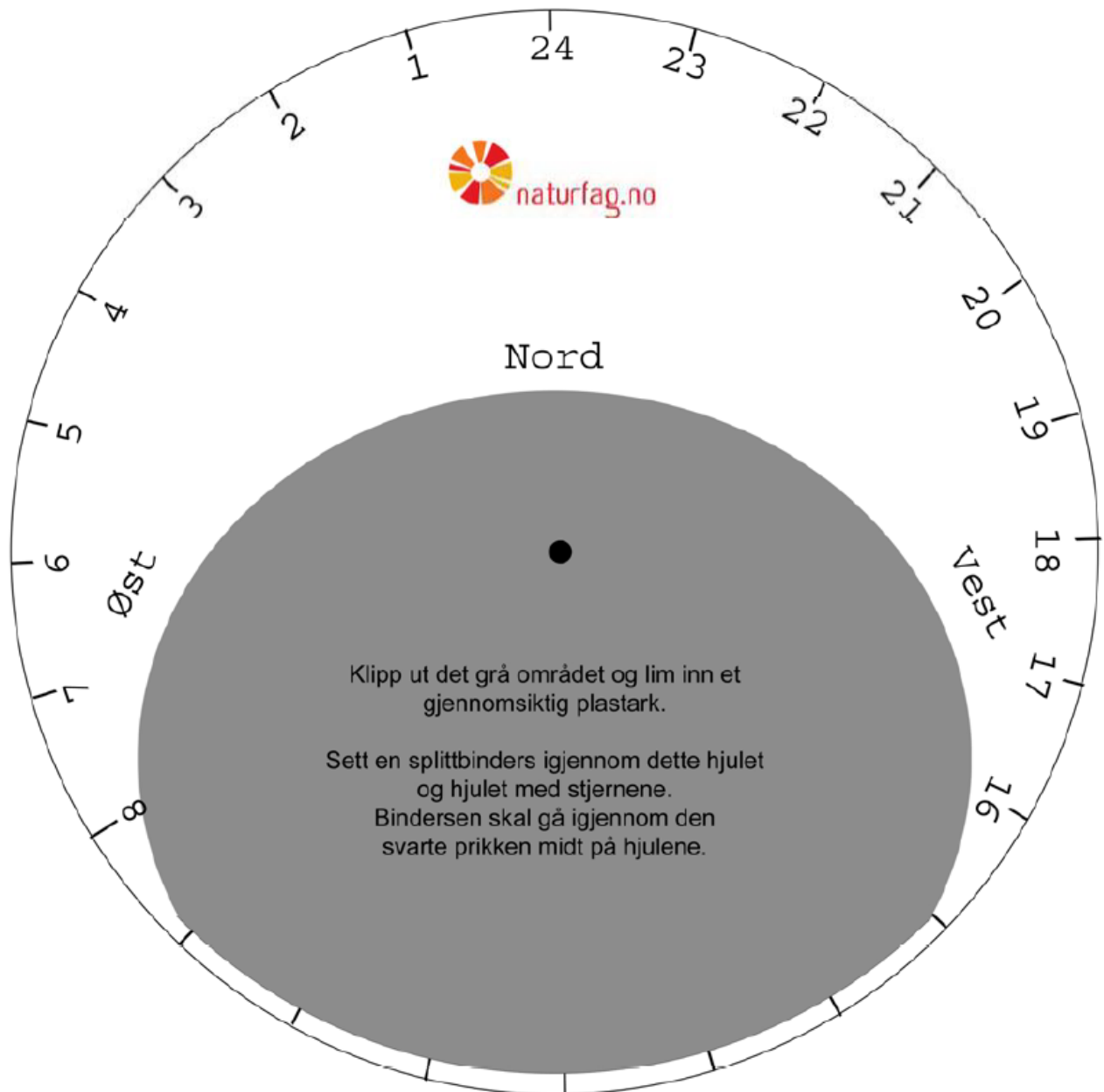
Framgangsmåte

Klipp ut de to hjulene i vedlegget. Klipp ut det grå området på det minste hjulet. Lim et gjennomsiktig plastark bak det minste hjulet. Sett en splittbinders igjennom de to hjulene. Splittbinderseren skal gå igjennom den svarte prikken på hjulene.

Slik bruker du hjulet

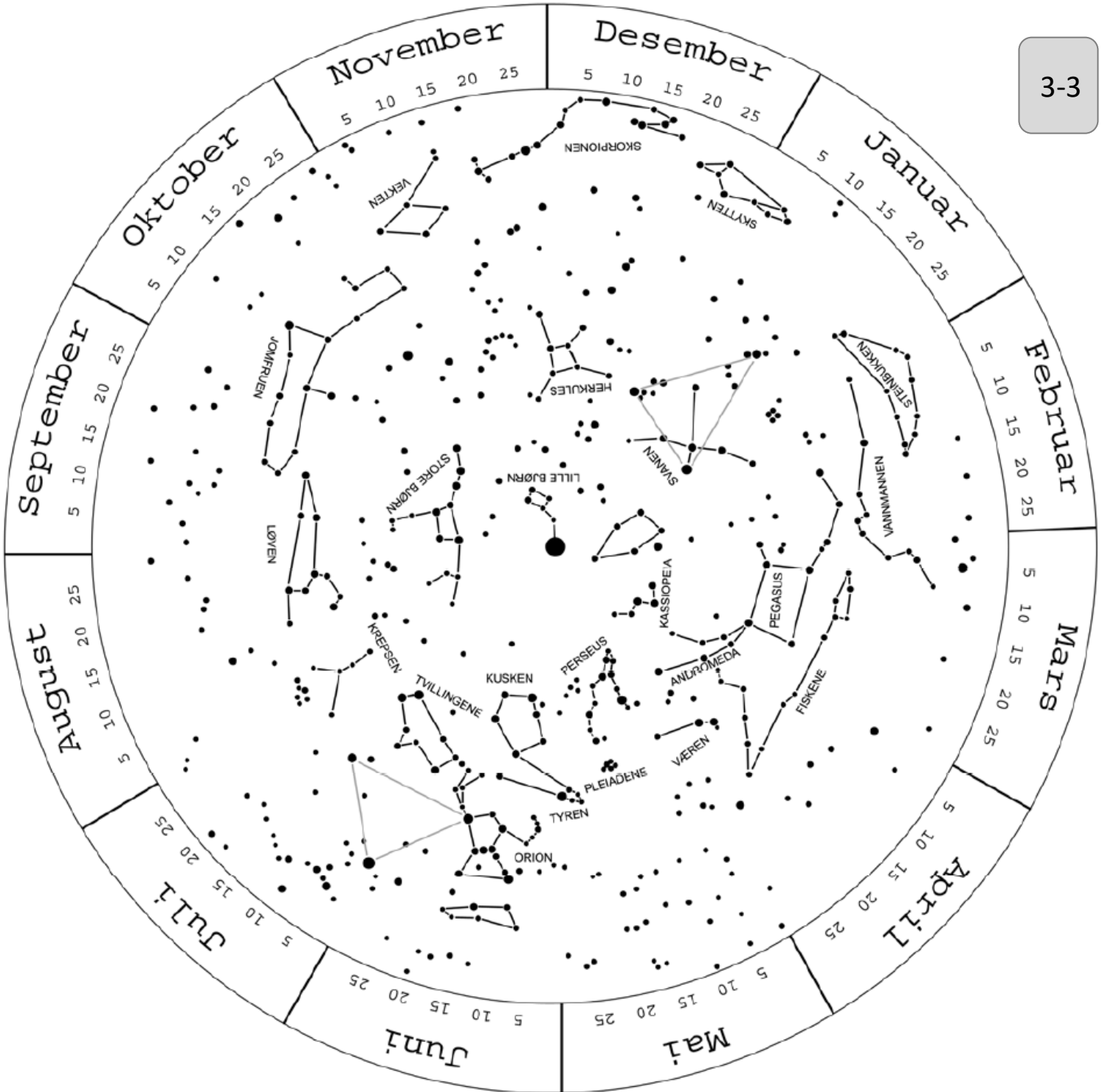
Still inn stjernehjulet etter dato og klokkeslett. Hold det opp mot himmelen og se etter stjernebildene.

3-3



Lek

3-3



Hvem er jeg, konflikthåndtering

På dette møtet skal vi snakke litt om «hvem jeg er». Vi skal snakke om hva vi er flinke til, og kanskje vi har noen utfordringer eller noe vi er mindre flinke til. Og vi skal lære oss å gi komplimenter til hverandre. De fleste vet om noe de er flinke til, men kanskje vi andre synes de er flinke til noe helt annet også!

Fast åpning av møtet: Møtet åpnes ved at av kullene får oppgaven med å rulle ut flagget og resten av flokken stiller seg i hestesko. Syng første vers av flaggsangen mens flagget rulles ut (ca 5 min).

Aktivitet: Vi skal trene på å gi hverandre komplimenter og å ta i mot. Vi skal tenke på hva vi selv synes vi er flinke til. La alle speiderne sitte i en ring på gulvet mens vi gjennomfører aktiviteten, evt. tett sammen rundt et bord. Hver speider får et ark hvor de skriver på sitt eget navn og noen ting de selv synes de er flinke til. Så skal alle skrive en lapp med noe positivt om alle de andre. Lederen har forberedt seg og har laget ferdig en positiv egenskap pr. speider og leser opp disse før speiderne kan begynne med oppgaven. Når alle er ferdige med å skrive (positivt på den ene siden og navnet på personen på den andre siden) samles alle lappene inn. Lederen leser opp alle lappene og deler ut til den det gjelder som da kan lime det på sin lapp. (ca 20 min)

3-4

Lek: Mens de sitter rolige kommer 2 ledere inn og «krangler» om en appelsin for å illustrere forskjellige måter å håndtere en konflikt. Etter hver situasjon spør du speiderne om hvordan de løste situasjonen og om de syntes det var en lur måte eller ikke. (ca 10 min)

Aktivitet: Hvilke regler skal vi ha i flokken? Kullene setter seg sammen og kommer fram til 5 regler om hvordan vi bør ha det på møtene de mener vi bør ha. F.eks, være stille når lederen snakker. La de få 5-10 minutter på å diskutere dette. Samle alle og la alle få komme med et forslag som skrives opp på et stort ark så alle ser. (Avvis forslag som er på kanten og forklar hvorfor). Nummerer alle forslagene og lag et valg. Alle småspeiderne må skrive ned hvilke 5 regler de mener vi bør ha for å ha det best på speidermøtene. Når alle har skrevet ned hva de stemmer på, samles lappene opp og tellingen begynner. Skriv opp hva som blir valgt på et eget ark og heng opp på veggen.

Lek: Blindebukk. Blindebukken blir så snurret rundt, og skal i blinde forsøke å orientere seg slik at han eller hun får fanget noen de andre deltakerne. Det gjelder å bruke hørselen for å finne ut hvor de andre gjemmer seg. I enkelte tilfeller skal blindebukken også gjette hvem det er han eller hun har fanget, og er svaret feil må blindebukken bare fortsette sin søken. Den som blir fanget og avslørt må straks overta skjerfet og selv løpe blindebukk. ca 10 min.

Aktivitet: Stoler vi på hverandre? Er det noen som er redd for noe og har lyst til å dele det med de andre? De fleste er redde for noe, og det er ikke feigt å innrømme det. Det er faktisk ganske modig gjort å innrømme for seg selv og andre at man er f.eks. mørkredd. Samle alle i en ring og la de som vil dele sin redsel få lov til å fortelle om det. De andre må da love at de ikke skal erte den som forteller.

Fast avslutning: Møtet avsluttes ved at det samme kullet som stod for åpningen. Alle stiller seg i hestesko og synger siste vers av flaggsangen mens flagget rulles inn. Så stiller alle seg opp i sirkel mens speidersangen synges. Leder avslutter med «speidere rett, vær beredt» og speiderne svarer med

Programelementer:

Merker:

Notater:

F:

V: 3,6,7,9

S:

K:

L: 2,3

VB:

Lapp med positiv egenskap om alle speiderne

Lim, saks, kulepenner

Kartong til lapper og et utskrevet ark til hver speider.

Skjerf til blindebukk

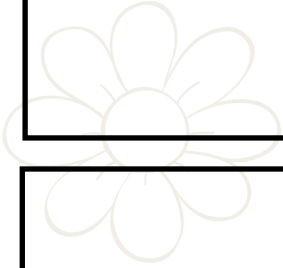
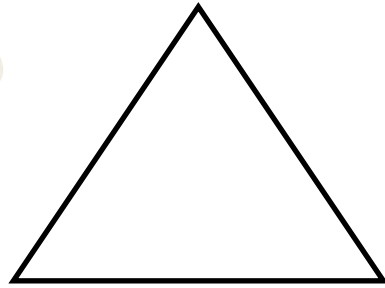
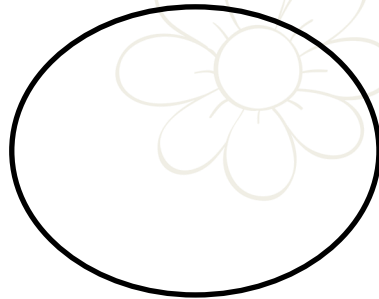
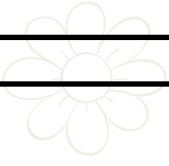
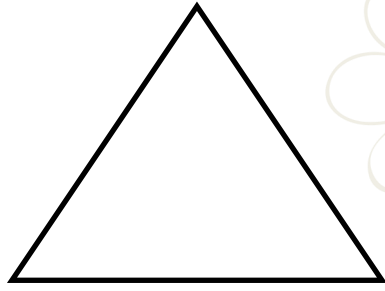
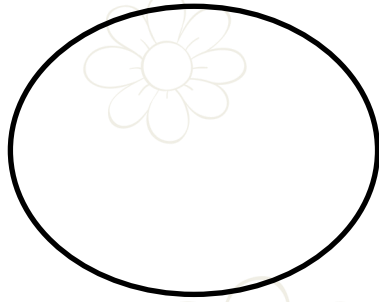
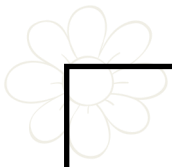
Navn: _____

Jeg synes jeg er flink til:

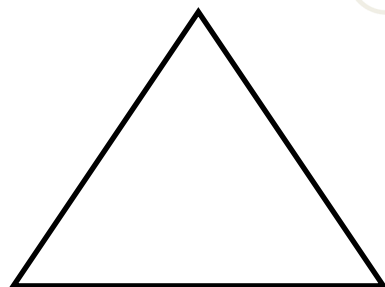
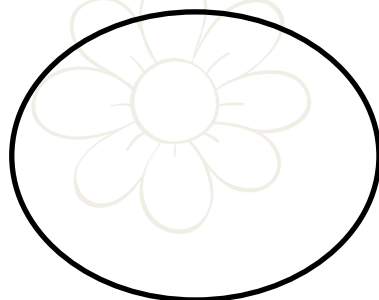
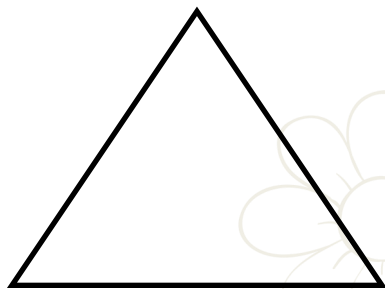
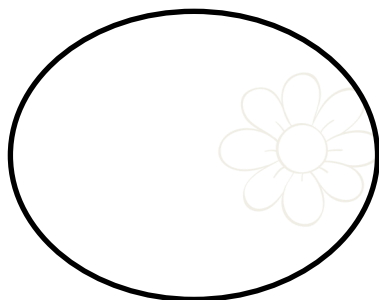
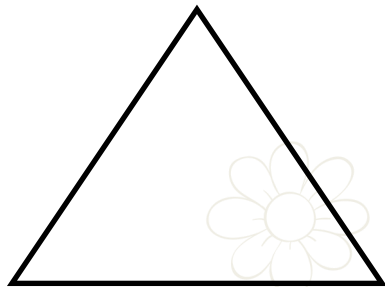
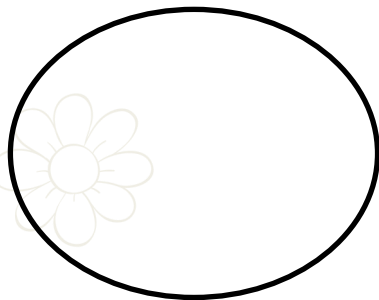
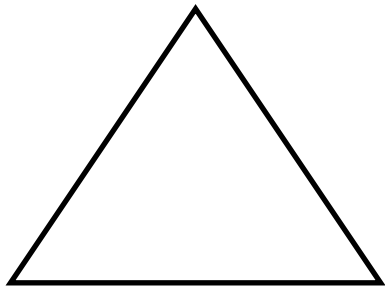
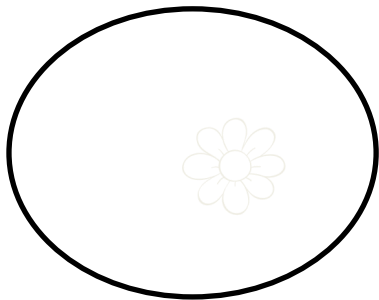
3-4

Navn: _____

Jeg synes jeg er flink til:



3-4



Hvem er jeg, konflikthåndtering

KONFLIKTHÅNTERING

(Skrevet av: Nils Lindaas Speiderbasen.no)

Forberedelser og forkunnskap: To ledere skal dramatisere en konfliktsituasjon og vise fire forskjellige utfall av denne situasjonen. Lederne må øve litt i forkant av møtet. Fyll ut situasjonene med deres egne replikker og detaljer for å gjøre dem mer troverdige. Dere vil trenge 3–4 appelsiner eller klementiner.

Lag en «scene» – sett av nok plass i lokalene til at de som spiller kan bevege seg fritt og bli sett. Fremgangsmåte: Spill alle situasjonene rett etter hverandre og i den rekkefølgen de kommer her. Spør eventuelt «hva skjedde her?» etter hver av situasjonene.

Situasjon 1: Appelsinen ligger på gulvet midt på «scenen». De to skuespillerne kommer inn på scenen fra hver sin side og ser appelsinen samtidig. De begynner å krangle og slåss om den. Til slutt klarer den ene å stikke av med appelsinen.

Situasjon 2: Utvikler seg på samme måte, men denne gangen resulterer slåsskampen i at appelsinen blir ødelagt (bruk fantasien her – en av skuespillerne trækker på den, setter seg på den, kaster den i veggen i sinne ...)

Situasjon 3: Skuespillerne kommer inn og ser appelsinen. De prøver begge to å ta tak i den, men legger merke til motstanderen. Etter en kort diskusjon finner de ut at den beste måten å løse problemet på er å dele appelsinen i to. Her kan man lage en enda mer interessant vri ved å la det komme frem som resultat av diskusjonen, at de to trenger appelsinen av forskjellige grunner. Den ene er bare veldig sulten (eller forkjølet) og vil spise den, mens den andre trenger skallet til f.eks. potpurri, gelé eller kakepynt.

Situasjon 4 Utvikler seg på samme måte som situasjon 3. Til slutt deler de to skuespillerne appelsinen mellom seg og tar dessuten ut frøene, planter dem og blir enige om å passe på planten sammen slik at de kan få nytte av den om noen år.

Diskusjon

Etter dette kan lederen innlede en diskusjon om hvordan speiderne forsto og opplevde det de fikk se.

- Hva var det vi så? Hva skjedde i disse situasjonene?
- Kan dere tenke på lignende situasjoner dere har opplevd selv eller hørt om?
- Hvilket utfall synes dere var best? Hvorfor?
- Hva er en konflikt? «En konflikt er kollisjon mellom interesser, verdier, handlinger eller retninger»
- Hva er viktig for å kunne løse en konflikt eller vanskelig situasjon på en fredelig måte?
- Kan dere gi eksempler på noen reelle konflikter som utvikler seg / blir løst som i disse situasjonene?
- Kan alle konflikter løses uten at noen utenforstående blander seg inn? Gi gjerne eksempler.
- Når bør vi blande oss inn i en pågående konflikt og når bør vi la være? Hvorfor (ikke)? Gi gjerne eksempler.

3-4

Sitteunderlag og speiderveske

På dette møtet skal vi være kreative og jobbe med nye materialer og teknikker.

Fast åpning av møtet: Møtet åpnes ved at av kullene får oppgaven med å rulle ut flagget og resten av flokken stiller seg i hestesko. Syng første vers av flaggsangen mens flagget rulles ut (ca 5 min).

Aktivitet: Del flokken i 2 grupper, de nye i en gruppe og de som var med i fjor i en gruppe. Gruppen med nye speidere skal lage seg speidervesker med batik, mens den andre gruppen skal få laget seg sitteunderlag. (ca 30 min)

Aktivitet: Gjøre ferdig knutetavlen

3-5

Fast avslutning: Møtet avsluttes ved at det samme kullet som stod for åpningen. Alle stiller seg i hestesko og synger siste vers av flaggsangen mens flagget rulles inn. Så stiller alle seg opp i sirkel mens speidersangen synges. Leder avslutter med «speidere rett, vær beredt» og speiderne svarer med speiderhilsen og «Alltid beredt»

Programelementer:

F:

V:

S: 6

K: 5,6,7

L:

Merker:

Notater:

Ha med vesker og batikfarger, tau, klyper. Ull og grønnsåpe.

Skriv på navnet til speiderne med batikvoks noen dager før/ speiderne gjør det selv på et tidligere møte.

Det er lurt å ha med noen ekstra voksne på dette møte da de ikke er så flinke til å knyte.

Sitteunderlag og speiderveske

Speiderveske med batik

La hver speider få sin egen veske. På forhånd har du brukt batikkvoks og skrevet navnet til speideren på hanken slik at dette får tørket ordentlig før de begynner med fargingen. (Stoffet under voksne vil da ikke ta farge. Voksen forsvinner i vask på 60 gr).

La speiderne få benytte forskjellige teknikker for å lage mønster på veskene sine før de legges i fargebadene. NB—ha på hansker når du har henda i fargebadet, det setter farge på alt. Legg bomullsstoffet i bløt i 15-30 minutter (etter oppskriften). Ta stoffet ut av fargebadet og skyll godt av. Klipp av snorer og klyper og skyll til vannet er rent. Vask så i maskin på 60 gr.

- Les instruksjonen på fargene du kjøper, da det kan være litt forskjeller i fremgangsmåten på de forskjellige produktene.



3-5

Sitteunderlag av ull

Legg ut et bakepapirark til hver speider og la de legge på ull etter eget ønske for å lage mønster. Pass på at ullen legges i minst 3 lag, forskjellige retninger og alle lag er like tykke. Hell så på varmt såpevann (1 dl grønnsåpe pr. l vann) og la speiderne klappe forsiktig på ullen til den begynner å feste seg. Så kan de begynne å gni hardere for å få den til å tove seg. (Erfaringsmessig er dette litt vanskelig, så da kan ullen og papiret rulles sammen og vaskes i vaskemaskin. Ullen vil da krympe og tove seg sammen.)



Lussekatter

Nå nærmer det seg luciadagen 13. desember og i den anledning skal vi bake lussekatter som vi skal dele ut på gamle-hjemmet senere.

Fast åpning av møtet: Møtet åpnes ved at av kullene får oppgaven med å rulle ut flagget og resten av flokken stiller seg i hestesko. Syng første vers av flaggsangen mens flagget rulles ut (ca 5 min).

Aktivitet: Flokken deles inn i kullene som får utdelt hver sin deg som de skal lage lussekatter av.

Etter de er ferdige med å bake fortelles bakgrunnshistorien om st.Lucia.

Når bollene er ferdige kan de prøvesmages.

Lek: Blunkeleken

Halvpartene av deltakerne sitter på hver sin stol i en sirkel. Resten står bak hver sin stol. En person skal stå bak en tom stol, og prøve å få noen til å komme å sette seg i den stolen. Dette gjøres ved å blunke til en av de som sitter. Den som blir blunket til skal prøve å komme seg til den som blunker uten å bli tatt av den som står bak. Hvis man blir tatt, må blunkerens prøve på nytt.

3-6

Bordvers: *Det var mat på bordet da vi kom - dunke 2 ganger i bordet -
Det var mat på bordet da vi kom - dunke 2 ganger i bordet -
Da vi dro - dunke 2 ganger i bordet - Var det tomt - dunke 2 ganger i bordet -
Det var mat på bordet da vi kom - dunke 2 ganger i bordet -*

Fast avslutning: Møtet avsluttes ved at det samme kullet som stod for åpningen. Alle stiller seg i hestesko og synger siste vers av flaggsangen mens flagget rulles inn. Så stiller alle seg opp i sirkel mens speidersangen synges. Leder avslutter med «speidere rett, vær beredt» og speiderne svarer med speiderhilsen og «Alltid beredt»

Programelementer:

F:

V:

S:

K: 6

L: 5

VB:

Merker:

Notater:

Lag ferdig deigen i forkant

Lussekatter

Nå nærmer det seg luciadagen 13. desember og i den anledning skal vi bake lussekatter som vi skal dele ut på gamlehjemmet senere.

30 porsjoner

- 150 g TINE Meierismør
- 5 dl Hel Tinemelk
- 50 g gjær
- 1 g safran (evt. 1/2 ts gurkemeie)
- 150 g sukker
- 1/2 ts salt
- 2 ts kardemomme
- 13 dl hvetemel (ca.)

Pensling og pynt:

- 1 sammenvispet egg
- 1 dl rosiner

Lussekatter



Oppskriften finner du på tine.no/jul

Slik gjør du

1. Smelt smør og tilsett melk. Smuldre gjær i en bakebolle og rør ut i litt av den lunkne melkeblandingen. Bland i resten av væsken.
2. Rør i sukker, salt, kardemomme, safran (evt. gurkemeie) og mel til deigen er passe fast. La deigen heve under plast på et lunt sted til den er dobbel størrelse, ca. 30 minutter.
3. Strø litt mel på bordet, elt deigen godt. Del deigen i biter og trill dem til lange fingertykke pølser. Del i ca. 30 biter. Form ulike lussekatter, bare fantasien setter grenser.
4. Legg de ferdig formede lussekattene på stekeplate med bakepapir, og la dem heve under plast på et lunt sted i minst 15 minutter. Sett stekeovnen på 250 °C.
5. Pensle lussekatter med sammenvispet egg og pynt med rosiner. Stek midt i ovnen i 5 - 8 minutter til de blir gyldne. La dem avkjøles litt på rist før servering. De smaker aller best litt lunkne.

3-6

Lussekatter

13. desember melder både lussekatter, lyskranser og barnetog sin ankomst. Men vet du egentlig hva disse tingene symboliserer?

La oss starte historien med jomfru Lucia. I år 300 bodde hun i byen Syracus på Sicilia. Det var et hardt liv, med en far som var død og en mor som var alvorlig syk. For å sikre Lucia et liv i rikdom forsøkte derfor moren å få henne giftet bort. Det ville ikke den unge jenta. Hun løp til den hellige Sankta Agathas grav og ba på sine knær om veiledning. Det førte mirakuløst nok til at moren frisk, og avlyste Lucias kommende bryllup. I stedet ga Lucia hele medgiften sin til de fattige i byen.

Lucias forlovede ble selvsagt ikke særlig glad for disse nyhetene. Som hevn sladret han til keiseren om Lucias kristne tro. På denne tiden ble de kristne forfulgt, og Lucia ble derfor dømt til å brennes på bålet. Legenden sier hun døde fast i sin tro, med en brennende lampe i hånden.

Lucia ble etter sin død erklært som helgen. I kunst og folketradisjon fremstilles hun med en krone av levende lys, og minnefesten hennes som ble vanlig å feire mot slutten av middelalderen, står i lysets tegn. Navnet Lucia stammer fra det latinske ordet lux, som betyr «lys». Santa Lucias martyrdød ble i den katolske kirkens kalender markert på hennes dødsdag 13. desember.

Lussinatt?

Da kristendommen kom til Norden, ble Lucia-dagen en merkedag på primstaven. Men på våre breddegrader ble historien om Lucia blandet med vår egen overtro og tradisjon. I Norge har 13. desember nemlig blitt kalt Lussinatt langnatt fordi man etter den gamle julianske kalenderen mente det var årets lengste natt, altså vintersolverv.

Ifølge gammel folketro var alle slags onde krefter løs denne natten da lys og mørke kjempet om makten. I norsk folketradisjon innleder Lussinatten juleperioden. Den kvinnelige vetten Lussi passet på at arbeidet var i rute til julefeiringen. Lussitrollet ble brukt til å skremme barna, og står sånn sett i sterk kontrast til dagens milde Lucia. Det kan skyldes at Lucia også har blitt assosiert med djevelnavnet Lucifer.

<http://www.online.no/trender/historien-om-santa-lucia.jsp>

Hjertesak

Småspeiderenes hjertesak. Vi skal også bry oss om de som ikke har råd til å glede seg til jul.

Fast åpning av møtet: Møtet åpnes ved at av kullene får oppgaven med å rulle ut flagget og resten av flokken stiller seg i hestesko. Syng første vers av flaggsangen mens flagget rulles ut (ca 5 min).

Aktivitet: Hva vil det si å være fattig? Fortell speiderene litt om hva det vil være fattig (Fakta 2)

Det er alltid noen som ikke har det så bra før jul. Det er mange som er fattige i Norge i dag men ofte prøver de å skule dette for andre og bruker de fleste pengene sine på å opprettholde "fasaden".

Julen er en spesielt vanskelig tid da det forventes gaver og god mat, noe som sjeldent går på et allerede trangt budsjett.

Vi kan gjøre noe med dette. I samarbeid med Hjelp oss å hjelpe Oppland skal vi få kjøpe inn mat til noen familier i vårt distrikt som trenger litt ekstra tørrmat i skapene før jul. Familien får da en pose med mat for ca en uke og kan da frigjøre litt penger som de kan bruke på julemat som de selv ønsker.

Småspeiderne handler de som skal være med i posen, fordeler og tegner/skriver en hyggelig hilsen til familiene. Lederne tar så med posene videre til kontaktpersonen for utlevering.

Lek: I Norge er vi generelt heldige og er å regne som et rikt land. For å illustrere fordelingen av fattige/rike i verden del gruppen inn i 2 grupper.

20 % av verdens befolkning råder over 80 % av verdens rikdom. For å vise at dette er urettferdig kan speiderne deles inn i 2 grupper. Dersom det er 10 speidere er 2 av dem representanter for de rike landene og 8 representerer de fattige. Ta en sjokoladeplate, del den i 10 biter og gi 8 biter til de to rike og 2 biter til de fattige. La dem spise sjokoladen. Snakk om hvordan det følte for de som fikk lite og de som fikk mye. Hvordan delte de fattige på de to sjokoladebitere? Ville de rike gi til de fattige?

Fast avslutning: Møtet avsluttes ved at det samme kullet som stod for åpningen. Alle stiller seg i hestesko og synger siste vers av flaggsangen mens flagget rulles inn. Så stiller alle seg opp i sirkel mens speidersangen synges. Leder avslutter med «speidere rett, vær beredt» og speiderne svarer med speiderhilsen og «Alltid beredt»

Programelementer:

F:

V: 6

S: 3,8,10,11

K:

L:

VB:

Merker:

Omtanke og rettferdighet

Notater:

Ha med en stor plate sjokolade

Handleliste, 1 pr. kull og kontanter

Kort til hilsen

Godteri

På dette møtet skal vi kose oss og jobbe med oppskrifter

Fast åpning av møtet: Møtet åpnes ved at av kullene får oppgaven med å rulle ut flagget og resten av flokken stiller seg i hestesko. Syng første vers av flaggsangen mens flagget rulles ut (ca 5 min).

Aktivitet: Legg opp til 4 stasjoner hvor speiderne skal lage marsipan, karameller, fruktfat og peppermyntekonfekt. De kan få ta med seg hjem.

Fast avslutning: Møtet avsluttes ved at det samme kullet som stod for åpningen. Alle stiller seg i hestesko og synger siste vers av flaggsangen mens flagget rulles inn. Så stiller alle seg opp i sirkel mens speidersangen synges. Leder avslutter med «speidere rett, vær beredt» og speiderne svarer med speiderhilsen og «Alltid beredt»

3-8

Programelementer:

F:

V:

S:

K: 5,6

L:

VB:

Merker:

Sunn mat 4

Notater:

Innkjøp av råvarer

Poser så speiderne kan få med seg hjem

Godteri

Marsipan

500 g mandler, 500 g melis, 1 ss eggehvite. Konditorfarger

På forhånd: Skåld mandlene og tørk dem godt - gjerne på lav varme i ovnen ca. 1 time. Mal mandlene én eller to ganger i kvern eller hurtigmikser.

På møtet: Bland malte mandler med melis. Bland så inn eggehvite og arbeid marsipanen sammen til den er glatt og henger godt sammen. Bland i de fargene du ønsker og lag figurer

Fløtekarameller

Denne oppskriften gir rundt 40 hjemmelagde karameller.

2 dl Kremfløte, 2 dl lys sirup, 2 dl sukker, 2 ss smør

Bland fløte, sukker og sirup i en vid, tykkbundet kjele. Kok opp under omrøring. La det koke til karamellblandingen består kuledråpen. Hell en dråpe karamellmasse i et glass kaldt vann. Karamellen er ferdig hvis dråpen stivner med det samme og kan formes til en kule.

Hvis massen har bestått dråpeprøven, tilsetter du smøret og blander dette godt i før du fordeler karamellmassen i former eller heller opp i en langpanne penslet med olje. Skjær opp i passelig store ruter når knekken stivner.

Peppermynetekonfekt

0,5 dl fløte, 500 g melis, 1 knivsodd tragant, 1 eggehvite, 5 dråper peppermynnteolje

Bland fløte, melis og tragant. Tilsett eggehvite og kna til blandingen er jevn. Smak til med peppermynnteolje (se tips).

Trill ut små runde kuler. Kulene kan ruller i kakao eller dyppes i smeltet sjokolade. Eller de kan pyntes med en hel skåldet mandel eller non-stop, morkabønner eller annet som du liker.

La "Peppermynetekonfekten" tørke på et kaldt sted før de legges i boks. Oppbevares kjølig.

Tragant er med på å gjøre peppermynntemassen smidig og fås kjøpt på apoteket. Konfekten kan også lages uten tragant.

Vær veldig forsiktig når du tilsetter peppermynnteolje. Den er svært sterk i smak, så noen få dråper er tilstrekkelig. Peppermynnteolje fås kjøpt i velassorterte matvarebutikker, på apoteket og hos hobbybutikken Panduro.

Fruktfat

Speiderne deler opp forskjellige typer frukt og lager en liten boks med frukt til hver speider. Bruk gjerne litt "eksotiske" frukter som granateple, lichi osv.

Måneskinnstur

På dette møtet skal vi oppleve fullmånen og kose oss ute i naturen.

Aktivitet: Speiderne møter på avtalt sted og vi går felles inn til en bål plass, ca 10 minutters gange. Velg et sted uten så mange kunstige lyskilder og la speiderne få gå i mørket. En leder har gått i forveien og tent opp et bål som vi kan grille på.

Etter vi har spist ser vi om vi kjenner igjen noen stjernebilder. Legg også opp til en liten leirbålsprat.

Lek: Gi et lite blink

En eller flere står, alt etter hvor mange som er med. Den eller de som står har base på en litt åpen plass. Den som står teller til 50, mens resten gjemmer seg i nærområdet. Etterpå skal den som står lete etter de som har gjemt seg. Den som står må rope navnet høyt på dem som blir funnet. Disse blir nå fanget i basen, og kan bare slippe fri dersom noen av dem som enda ikke er tatt gir et kort blink med lommelykten uten at den som står ser det. Den eller de som er fanget i basen kan rope "gi et lite blink!" for å få hjelp til å bli fri. De som blir satt fri må snike seg ut fra basen uten å bli oppdaget. Hvis den som står klarer å ta alle, har han eller hun vunnet. Da er det den som ble tatt først sin tur til å stå. Hvis det tar for lang tid å ta alle, kan man bytte på å stå underveis.

Fast avslutning: Møtet avsluttes ved at det samme kullet som stod for åpningen. Alle stiller seg i hestesko og synger siste vers av flaggsangen mens flagget rulles inn. Så stiller alle seg opp i sirkel mens speidersangen synges. Leder avslutter med «speidere rett, vær beredt» og speiderne svarer med speiderhilsen og «Alltid beredt»

3-9

Programelementer:

F: 1,9,10

V: 9

S:

K:

L:

VB:

Merker:

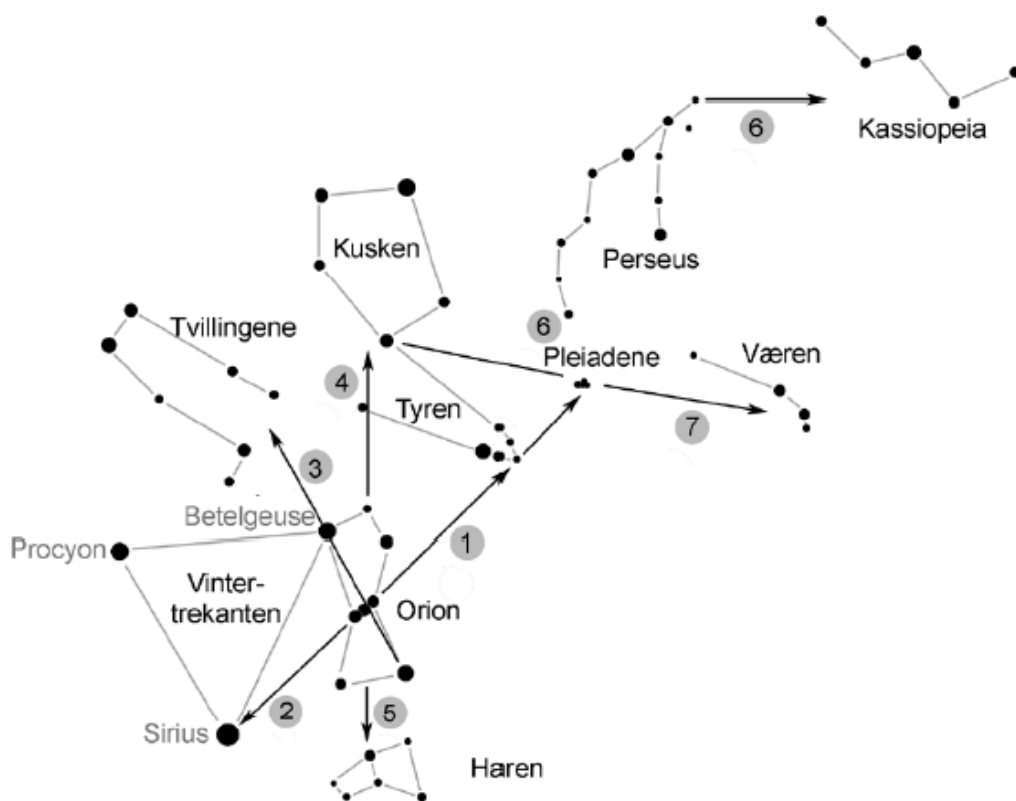
Notater:

Ha med ark med stjernebilder

En leder går i forveien og tenner opp bålet

Veivisere på stjernehimmelen

Orion som veiviser på vinterhimmelen



Vintertrekanten: Betelgeuse - Sirius - Procyon

1. Orions belte peker mot Tyrens hode og videre mot Pleiadene
2. Andre veien mot Sirius
3. Diagonalen gjennom Betelgeuse peker mot Tvillingene
4. Lengdeaksen gjennom hodet på Orion peker mot Kusken
5. Andre veien mot Haren
6. Fra Pleiadene gjennom Perseus til Kassiopia
7. Fra "koblingsstjernen" mellom Tyren og Kusken gjennom Pleiadene til Væren

Måneskinnstur

Leirbålsprat: Hva er religion?

Har du noen gang spurt deg selv: Hvor kommer vi fra? Hvorfor lever vi? Og hva skjer egentlig når vi dør? Disse spørsmålene har menneskene på jorda alltid lurt på, og slik mener forskere at ulike religioner og livssyn har blitt til gjennom tidene. Men hvordan får man en religion? Rana Issa er religionsforsker og sier:

- De fleste er født inn i en religion. Vi lærer om religion hjemme gjennom foreldre og besteforeldrene våre. Men man kan også bestemme for seg selv.

I følge læreboka «Horisonter» er religion tro og tanker. Religionene ser ulikt på hvordan alt henger sammen, men noen tanker har de felles:

- Vi menneskene kan ikke se, høre og kjenne alt som finnes i virkeligheten.
- Det finnes en eller flere guder. I buddismen tilber de en mann som har oppnådd renselse.
- Menneskene bør leve i kontakt med guden(e).
- Og menneskene bør leve etter de reglene som religionen har.
- Døden er ikke slutten for menneskene, men en overgang til noe annet eller et annet liv.

Religion kalles også livssyn, eller syn på livet.

Men det finnes også noen livssyn som ikke er religiøse. Mennesker som har slike livssyn mener at det ikke finnes noen gud, og de kalles ateister. Andre kalles agnostikere, og de mener at det er umulig for menneskene å vite helt sikkert om det finnes en gud eller ikke.

<http://nrksuper.no/super/supernytt/2012/09/10/hva-er-religion/>